

ÉV VÉGE

Kedves Olvasónk a *Fizikai Szemle* LXVIII. évfolyamának utolsó számát tartja kezében, vagy látja számítógépe képernyőjén, hiszen lapunknak immár második teljes évfolyama jelenik meg párhuzamosan nyomtatott és elektronikus (pdf) formában. Be kell vallanom, hogy előfizetőként (ELFT-tagként) én a nyomtatott változatot választottam, mert úgy gondoltam, hogy az az igazi, ha ott van a lap az asztalomon, de helyzeti előnyömnél fogva persze látom a pdf-változatot is. Ha most kellene választanom, akkor biztosan áttérnék az elektronikus változatra, elsősorban a színes ábrák miatt. A nyomtatott lap előfizetőinek javaslom, hogy – ha még nem tették meg és van rá lehetőségük – látogassanak el a fizikaiszemle.hu internetcímre és hasonlítsák össze az ott elérhető cikkek színes ábráit a szürke árnyaltos, nyomtatott ábrákkal. Ha valaki most dönt úgy, hogy átáll az elektronikus forma előfizetésére, akkor 2019-ben már a kedvezményes tagdíjjal újíthatja meg társulati tagságát.

A most záruló esztendő is hozott a *Fizikai Szemle* életében néhány változást. Némileg átalakult a Szerkesztőbizottság: négy korábbi tag lemondott és új tagként belépett *Bíró László Péter*, *Gyürky György*, *Hebling János*, *Koppa Pál*, *Simon Ferenc* és *Takács Gábor*. Újdonság az is, hogy 2018-tól kezdve évenként két *Fizikai Szemle* Nívódíjat ítélhetünk oda: egyet a fizika tanításával és egyet a fizika tudománnyal vagy tudománytörténettel foglalkozó írásért.

Az októberi számban hirdettük meg, hogy kiterjesztjük a csak interneten elérhető tartalmak körét, azzal a céllal, hogy lehetőséget adjunk a folyóirat-jellegű formába be nem illeszthető anyagok, például lektoráláson átesett prezentációk, képek, videók közzétételére. Nagy örömünkre már novemberi számunkhoz kapcsolódóan is kaptunk ilyen anyagokat, mostani számunk mellékleteként pedig *Radnai Gyula: Richard Feynman Magyarországon* című prezentációja jelenik meg, ami Feynman születésének 100. évfordulóján, májusi számunkban megjelent cikke alapjául szolgáló előadásának vetített ábráit tartalmazza.

Továbbra is várjuk Olvasóink írásait, de örömmel veszünk bírálatokat, javaslatokat is a *Fizikai Szemle* színvonalának és minőségének javítása érdekében.

Minden kedves Olvasónknak kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Újévet kívánunk!

Lendvai János
főszerkesztő

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:

Lendvai János

Szerkesztőbizottság:

Bencze Gyula, Biró László Péter, Czitrovszky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:

Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:

szerkesztok@fizikaiszemle.hu

A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:

<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:

A besugárzás nélküli, E110 kódjelű cirkóniumötvözet-mintáról készült, mintegy 14 000-szeres nagyítású visszaszórtelektron-diffrakciós kép (lásd Groma István és társai írását).

<i>Lendvai János: Év vége</i>	401
<i>Börzsönyi Ádám, Nagymibály Roland, Tóth Szabolcs, Osvay Károly: A csörpölt (lézer)impulzus-erősítés</i> <i>Gérard Mourou és Donna Strickland Nobel-díjának háttere</i>	403
<i>Luisa Cifarelli: Az Európai Fizikai Társulat története</i> <i>Az EPS megalakulásának története</i>	406
<i>Rüdiger Voss: Az Európai Fizikai Társulat ötven éve</i> <i>Az EPS múltja és jelene</i>	408
<i>Kroó Norbert: Ötven éve az Európai Fizikai Társulatban</i> <i>Az EPS korábbi elnökeinek visszaemlékezése és gondolatai az EPS szerepéről</i>	413
<i>Prósz Aurél, Saftics András, Péter Beatrix, Kurunczi Sándor, Horváth Róbert: Biológiai vékonyrétegek és élő sejtek mechanikai tulajdonságainak vizsgálata kvarckristály mikromérleggel</i> <i>A kvarckristály mikromérleg működésének és számos alkalmazási lehetőségének bemutatása</i>	416
<i>Groma István, Szenthe Ildikó, Ribárik Gábor, Ódor Éva, Jóni Bertalan, Zilabi Gyula, Dankházi Zoltán: Atomreaktorokban használható cirkóniumötvözetek mikroszerkezetének meghatározása röntgenvonalfelprofil-analízissel</i> <i>A cikk a reaktoranyagok vizsgálatának példáján keresztül ismerteti a röntgenvonalfelprofil-analízis módszer alkalmazását kristályos anyagok hibaszerkezetének vizsgálatában</i>	420

A FIZIKA TANÍTÁSA

<i>Stonawski Tamás: A brachistochron-probléma, avagy a hosszabb út a „rövidebb”</i> <i>Hogyan lehet megközelíteni és megérteni a brachistochron-problémát középiskolai matematikával és kísérletezéssel</i>	426
<i>Palotai Veronika: A BME Kísérleti Köre bemutatja: vízirakéta</i> <i>A Kísérleti Kör tevékenységének bemutatása egy konkrét projekt példáján</i>	431

www.fizikaiszemle.hu/mellekletek

Radnai Gyula: Richard Feynman Magyarországon

<i>J. Lendvai: End of year</i>	
<i>Á. Börzsönyi, R. Nagymibály, Sz. Tóth, K. Osvay: One half of the 2018 Nobel Prize in Physics: Chirped Pulse Amplification</i>	
<i>L. Cifarelli: The history of EPS</i>	
<i>R. Voss: 50 years of EPS</i>	
<i>N. Kroó: 50 years in the European Physical Society</i>	
<i>A. Prósz, A. Saftics, B. Péter, S. Kurunczi, R. Horváth: Investigation of the mechanical properties of biological thin films and living cells by quartz crystal microbalance</i>	
<i>I. Groma, I. Szenthe, G. Ribárik, É. Ódor, B. Jóni, Gy. Zilabi, Z. Dankházi: Microstructure of zirconium alloys applied in nuclear reactors determined by X-ray line profile analysis</i>	

TEACHING PHYSICS

<i>T. Stonawski: The brachistochron problem, or the longer way is shorter</i>	
<i>V. Palotai: The Experimental Circle of Budapest Technical University presents: water rocket</i>	

www.fizikaiszemle.hu/mellekletek

Gy. Radnai: Richard Feynman in Hungary

